Lietas Nr. C38032413
Lietas arhīva Nr. C-0324-13/2

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Valkā, 2013.gada 2.oktobrī

Valkas rajona tiesa,

tiesnese I.Seisuma *rakstveida procesā* izskatīja civillietu /K.M./maza apmēra prasībā pret /J.G./par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

tiesā saņemta prasītājas maza apmēra prasība pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju kopdzīves laikā dzimuši trīs bērni. Laulība nav reģistrēta, ģimene faktiski izirusi. Prasītāja šobrīd atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, tāpēc algotu darbu nevar strādāt. Atbildētājs audzina un uztur vienu bērnu (/G.D.T./), kura dzīvo pie tēva, bet divus bērnus audzina pati prasītāja un dzīvojot pie savas mātes. Prasītājas ienākumi mazi, tikai valsts sniegtais atbalsts par bērna kopšanu un ģimenes valsts pabalsts, kopā Ls 116 ar kuriem iztikt nevar. Ģimene atzīta par trūcīgu. Bērnu tēvs piestrādā gadījuma darbus. Uzskata, ka atbildētājam būtu jāsniedz materiālais atbalsts visiem bērniem, kas nenotiekot. Uzskata, ka abu vecāku pienākums rūpēties par saviem bērniem, kaut dzīvojot šķirti.

Norādīts, ka piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2013.gada 27.augustā tiesā saņemti atbildētāja /J.G./ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Norādīts, ka šobrīd neesot oficiālas darba vietas un ienākumu. Piestrādā gadījuma darbus, ogo un sēņo, kas nes nelielus ienākumus. Tāpēc patreiz nespēj nodrošināt visiem bērniem atbalstu. Zinot, ka viņa pienākums ir rūpēties par visiem bērniem, ko nākotnē grasās darīt, jo tiekot meklēts reāls darbs un ienākumi.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Ņemot vērā prasītājas un atbildētāja viedokli, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2013.gada 28.augustā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2013.gada 2.oktobrī, ka pēc rakstiska lūguma to tiesa var arī nosūtīt pa pastu.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietā iesniegtām bērnu /H.G./ un /K.G./ dzimšanas apliecību kopijām redzams, ka bērnu vecāki ir prasītāja /K.M./ un atbildētājs /J.G./.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 178.panta nosacījumi paredz, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Lietā nepastāv strīds par to, ka divi bērni atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā, jo šo faktu atbildētājs nav apstrīdējis savā paskaidrojumā un viens bērns atrodas atbildētāja ikdienas aizgādībā.

Lietas materiāliem pievienota VSAA 21.06.2013. izziņa Nr.13/1451809 par pakalpojuma apmēru no 01.01.2013. par to, ka prasītāja saņem ģimenes valsts pabalstu Ls 16 mēnesī no 01.07.2009.; VSAA 21.06.2013. izziņa Nr.13/1451847 par izmaksai nosūtītajām pensiju/atlīdzību/ pabalsta summām; 12.06.2013. /izglītības iestāde/ izziņa Nr.1-08/525 par to, ka /K.G./ apmeklē minēto izglītības iestādi un Smiltenes novada domes Sociālā dienesta 18.06.2013. izziņa Nr. 4-6.6/27 par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam ar kuru prasītājas ģimenei bijis piešķirts trūcīgas ģimenes statuss uz laiku no 01.06.2013. līdz 31.08.2013.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts nosaka, ka no 2011.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 200 latu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37,,Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā un 2.1. un 2.2.apakšpunktos noteikts ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā (..) un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tā kā prasītāja bērnu uzturēšanai lūgusi piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērnu vajadzības.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus par materiālo stāvokli, kā arī pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas būtu uzturlīdzekļus maksājis. Tā kā prasības pieteikumā prasītāja nav norādījusi no kura laika uzsākt uzturlīdzekļu piedziņu, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi prasītajā apmērā piedzenami sākot ar 2013.gada 12.augustu, jo ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus un 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva Ls 180 (Ls 50+ Ls 50= Ls 100x12 mēneši =Ls 1200x 15%=180) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi valsts labā Ls 3,41.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 193., 195., 250.^{25}, 250.^{27} , 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /J.G./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/*par labu /K.M./,* personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/*uzturlīdzekļus* ik mēnesi bērnu /H.G./, personas kods /personas kods/, un /K.G./, personas kods /personas kods/, uzturam līdz septiņu gadu vecumam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2013.gadā ir Ls 50 mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz bērnu pilngadībai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, sākot ar 2013.gada 12.augustu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt/K.M./, personas kods /personas kods/, AS „SEB banka" norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzītno /J.G./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, valsts nodevu *valsts labā /adrese/(viens simts astoņdesmit lati),* kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**

Konta Nr.LV55TREL1060190911200

BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

Piedzīt no /J.G./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *valsts labā Ls 3,41(trīs lati 41 santīmi)*, kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**

Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase

Kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /J.G./ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2013.gada 2.oktobra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma